



> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de fractie van D66
mevrouw M. Elfassih

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake verwijdering
muurschildering Statensingel
BEHANDELD DOOR
AA (Annemaries) Paulussen

DATUM
17 juni 2026
Verzonden: 17-06-2026
TELEFOONNUMMER
043 350 4668

BIJLAGEN
--
ONZE REFERENTIE
2026.01489

E-MAILADRES
Annemaries.Paulussen@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE

Geachte mevrouw Elfassih,

Naar aanleiding van berichtgeving in De Limburger over de verwijdering van de muurschildering bij het voormalige Slaaphuis aan de Statensingel en de reactie van kunstenaar Dave de Leeuw stelt de fractie van D66 vragen aan het college.

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie heeft gesteld.

Vraag 1:

Welke formele of informele rol heeft de gemeente Maastricht gespeeld bij de verwijdering of overschildering van de muurschildering en op basis van welke besluiten of afspraken is gehandeld?

Antwoord 1:

De gemeente heeft de huurder, Levanto, verzocht bij opzegging van de huur aan de Statensingel de muurschildering te verwijderen. Het is gebruikelijk dat bij einde huur een pand wordt opgeleverd in de oorspronkelijke staat, omdat het pand een andere bestemming/functie gaat krijgen. Het was op dat moment niet bekend bij de betreffende afdeling dat het een kunstwerk in de openbare ruimte betrof, iets dat we achteraf betreuren.

Vraag 2:

Hoe is in dit geval vastgesteld waar de verantwoordelijkheden liggen tussen de eigenaar van het pand en de gemeente, specifiek ten aanzien van kunst die zichtbaar is in de openbare ruimte?

Antwoord 2:

Over het ontstaan van de muurschildering is binnen de gemeente weinig bekend. Zo is er geen opdracht gegeven door de gemeente, noch is de gemeente eigenaar. Ook is dit werk niet beoordeeld door de Adviescommissie Beeldende kunst & Vormgeving (tegenwoordig KIOR). Wat we inmiddels wel weten is dat de muurschildering een buurtinitiatief is en in de periode 2013-2014 aangebracht is toen de voormalige huurder, Leger des Heils, hier was gevestigd. Dit met als doel de dag- en nachtopvang (DNO) beter bekend te maken in de buurt. Oud-wethouder Jack Gerarts is destijds bij de onthulling ervan aanwezig geweest.



DATUM
17 juni 2026

Toen Levanto de uitvoering van de dag- en nachtopvang overnam in 2023, heeft zij aangegeven dat de muurschildering kon blijven, vanwege het feit dat deze nog steeds als herkenningspunt diende voor de functie van het gebouw, namelijk de DNO. Wel is toen tussen gemeente en Levanto afgesproken dat bij einde huur de muurschildering verwijderd zou moeten worden, indien de gemeente dat zou wensen. Dat verzoek is inderdaad gevraagd door de gemeente bij de opzegging van de huur dit voorjaar. Zoals gezegd bij antwoord 1 betreuren we dat.

Vraag 3:

Op welke wijze is vooraf beoordeeld of sprake was van verplichtingen richting de kunstenaar op grond van persoonlijkheidsrechten, zoals het recht op integriteit van het werk en naamsvermelding, en hoe is deze afweging vastgelegd?

Antwoord 3:

Zie beantwoording vraag 1 en 2. Dat heeft niet plaatsgevonden. Het spreekt voor zich dat we dit wel hadden gedaan, mocht op voorhand bekend zijn geweest dat het een kunstwerk in de openbare ruimte betrof, in dit geval gemaakt door kunstenaar De Leeuw.

Vraag 4:

Welke beleidskaders, richtlijnen of werkinstructies hanteert de gemeente voor de omgang met kunst in de openbare ruimte bij wijzigingen aan panden, zoals onderhoud, verbouwing, verkoop of sloop, en hoe worden deze toegepast in de praktijk?

Antwoord 4:

Wanneer de Gemeente Maastricht opdracht verstrekt voor een kunstwerk is zij eigenaar en verantwoordelijk. Momenteel is dat voor ongeveer 220 kunstwerken in de openbare ruimte zoals parken en in de semi-openbare ruimte zoals schoolgebouwen het geval. Het beheer en onderhoud van deze kunstwerken wordt jaarlijks in opdracht van de gemeente uitgevoerd door een externe partij. Op dit moment is dat Kunstwacht. Bij verplaatsing of verwijdering van kunstwerken in de openbare ruimte waarvoor de gemeente opdracht heeft verstrekt en eigenaar is, wordt de landelijke leidraad '[Stappenplan kunst in de openbare ruimte](#)' van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed gevolgd. Deze mag bijvoorbeeld alleen plaatsvinden als daar een gegronde reden voor is en men de kunstenaar in staat heeft gesteld het werk te documenteren. Bij kunstwerken in de semi-openbare ruimte is de afspraak gemaakt dat bij sloop, of verkoop van een pand dat gemeentelijk eigendom is en voorzien is van een kunstwerk, de afdeling Cultuur op de hoogte wordt gebracht.

Via het beheersysteem 'KaartViewer' worden kunstwerken waaronder ook muurschilderingen geregistreerd. Uit onderzoek is gebleken dat een aantal kunstwerken in of aan gemeentelijke panden, waaronder de muurschildering aan de Statensingel 9-11, niet geregistreerd staat in het beheersysteem 'KaartViewer' en niet voorkomt in het huidige overzicht van de afdeling Cultuur van gemeentelijke kunstwerken. De afdelingen Vastgoed en Cultuur gaan onderzoeken hoe hiermee een inhaalslag kan worden gemaakt. Het is namelijk van belang dat deze kunstwerken worden geregistreerd (ook al zijn ze niet in opdracht van de gemeente gemaakt) zodat contact kan worden gelegd met de afdeling Cultuur in het geval van onderhoud, verbouwing, verkoop of sloop. Tevens zal de werkafspraken worden gemaakt, dat in toekomstige gevallen wanneer de gemeente als eigenaar van het pand toestemming verleent om een kunstwerk in of aan een gemeentelijk pand te plaatsen, het kunstwerk wordt geregistreerd in het beheersysteem 'KaartViewer' en in het overzicht van de afdeling Cultuur van gemeentelijk kunstwerken.



DATUM
17 juni 2026

Vraag 5:

Op welke wijze wordt geborgd dat bij dergelijke ingrepen aantoonbaar een integrale afweging plaatsvindt waarin juridische, eigendomsrechtelijke, culturele en maatschappelijke waarden worden meegewogen, en hoe wordt dit besluitvormingsproces gedocumenteerd?

Antwoord 5:

Dat wordt geborgd middels een overzicht gemeentelijke kunstwerken in de openbare ruimte, inclusief staat en onderhoudsgeschiedenis, dat staat geregistreerd bij de aanbestede onderhoudspartij, zijnde Kunstwacht. Tevens zijn onderhoud en schadeherstel geborgd middels jaarlijkse onderhoudsplannen. Ook voor grotere ingrepen zoals verplaatsing en verwijdering van kunstwerken kan de gemeente gebruik maken van de expertise van Kunstwacht en haar advisering m.b.t. culturele en maatschappelijke waarde. Bij verplaatsing of verwijdering van kunstwerken in de openbare ruimte waarvoor de gemeente opdracht heeft verstrekt en eigenaar is, wordt tevens de landelijke leidraad [‘Stappenplan kunst in de openbare ruimte’](#) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed gevolgd. Juridische afspraken en eigendom zijn vastgelegd in de overeenkomst met de kunstenaar. Zoals aangegeven bij antwoord 4 wordt een inhaalslag gemaakt om ook kunstwerken te registreren in of aan gemeentelijke panden waar de gemeente geen opdrachtgever en eigenaar van is. Dit om toekomstige situaties vergelijkbaar met de Statensingel te voorkomen.

Vraag 6:

In hoeverre bestaat binnen de gemeente een vaste werkwijze of verplichting om kunstenaars vooraf te informeren of te betrekken bij voorgenomen verwijdering of wijziging van hun werk?

Antwoord 6:

Zie de antwoorden op vraag 4 en 5.

Vraag 7:

Welke concrete stappen gaat het college zetten om herhaling van vergelijkbare situaties te voorkomen, en op welke wijze wordt de besluitvorming rond dit soort ingrepen structureel beter geborgd in termen van transparantie, communicatie en vastlegging?

Antwoord 7:

Zie de antwoorden op vraag 4 en 5.



DATUM
17 juni 2026

Vraag 8:

Op welke wijze gaat de gemeente actief in contact treden met de kunstenaar en welke concrete herstelstappen worden overwogen naast excuses om recht te doen aan de situatie en het vertrouwen richting betrokken maker en samenleving te herstellen?

Antwoord 8:

Ten tijde van de publicatie in Dagblad De Limburger over het verwijderen van de muurschildering is door de gemeente contact gelegd met de kunstenaar en de initiatiefneemster uit de buurt. Dit om uitleg te geven over hetgeen gebeurd is en hen uit te nodigen voor een gesprek waarin gesproken kan worden over de vervelende samenloop van omstandigheden. Deze uitnodiging is door de kunstenaar en de initiatiefneemster opgeschort in afwachting van beantwoording van deze schriftelijke vragen. Uiteraard staat de uitnodiging nog open en wachten we een reactie af na publicatie van deze antwoorden. Tevens spreekt het voor zich dat we hen op de hoogte hadden gebracht voorafgaand aan de werkzaamheden, mocht op voorhand meer bekend zijn geweest over het kunstwerk. Wat betreft het verkennen van herstelstappen het volgende: dit blijkt voor het verwijderen van de huidige muurverf vrijwel onmogelijk zonder ook het kunstwerk te beschadigen. In een gesprek met de kunstenaar kan verkend worden of en op welke wijze het verlies van de tekening in de buurt gecompenseerd kan worden.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

John Aarts
Wethouder Mobiliteit, Stadsbeheer, Vastgoed, Duurzaamheid en Hospitality

Schriftelijke vragen